

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

studenta: Daniel Roček

na téma: **Náboženský a sociokulturní pohled na dynastii Omriovců.**

Popis bakalářské práce. Má:

- a) 74 stran, včetně sedmi úvodních stran nečíslovaných;
- b) titulní stranu s dvojjazyčným názvem, obsah (podrobný a desetinně tříděný), prohlášení a poděkování;
- c) dvojjazyčnou anotaci se soupisem klíčových slov;
- d) soupis použité (tříděné) literatury na pěti stranách čítající 30 položek (včetně encyklopedií, slovníků a elektronických zdrojů);
- e) anglicky psaný jednostránkový Summary;
- f) vlastní stať na stranách 10-62, která je roztržena do tří kapitol a množství podkapitol;
- g) poznámkový aparát čítající 182 položek;
- h) dvě přílohy: pomocná chronologie a charakteristika v práci zmiňovaných autorů včetně odkazů na zdroje informací.

Lze konstatovat, že všechny formální náležitosti diplomové práce jsou splněny.

Hodnocení práce:

Bakalářská práce je rozdělena na tři části, které jsou současně třemi kapitolami práce. První část vychází z Tanachu a shrnuje zde uváděné poznatky o jednotlivých Omriovcích (není mi jasné, proč při interpretaci jejich jmen nevychází z Hellerova Výkladového slovníku biblických jmen). Druhá část reflektuje omriovskou dobu na základě nebiblických literárních pramenů a z hlediska čtyř oblastí (Asýrie, Moáb, Aram a Foinikie). Má výrazně vyšší vypovídací i literární kvalitu než část první. Třetí část reflektuje dosavadní archeologické bádání, které k vládě Omriovců vztahuje.

Student látku překládá srozumitelně a s výsledky bádání, které jsou většinou dobře podložené (zajištěné) – bakalářská práce má výrazně kompilační charakter. Mezi její drobné nedostatky patří

- a) úsměvné používání názvu Juda, jakoby to byla žena (správně Judea);
- b) personifikace bible neboli předpoklad, že bible je samostatným tvůrčím subjektem (živou bytostí), který může někomu něco upírat (10), může něco chápat (28), nedůvěřuje, vyčítá (29), vykládá (54), soustředí se, aby zmínila (61.63), pohlíží a vnímá (62). Dosud jsem si myslel, že tyto schopnosti má spíše pisatel, autor textu. Možná by stálo za to vysvětlit příčiny této personifikace;
- c) Překlad *Jehova uchopil* (13) neodpovídá významu, který je uveden ve slovníku, na něž je zde v poznámce odkazováno (Novotný 544);
- d) Achab se v případě Nábotovy vinice neobrací na Jezábel (15) – ta jedná iniciativně a sama;
- e) kam odkazuje 2 Pa 2-19-3 (20, pozn. 29)?

Některé chyby však svědčí o studentově nepozornosti, neopatrnosti ve vyjadřování, nepromyšlenosti formulací a o nepřesnosti vyjadřování se v mateřském jazyce (to by na vysoké škole mělo být standardem!). Pozadí či záměr svých níže uvedených závažnějších formulací by měl být student schopen vysvětlit při obhajobě:

- Z čeho vycházíte při tvrzení, že se Omri musel rozhodovat mezi přestavbou a novou stavbou, či že chtěl zdůraznit svou moc a že se řídil Davidovým vzorem (11)?
- Na čem zakládáte své tvrzení, že Achab bojoval s Hospodinem (12)?
- Z čeho víte, že „Achab neuzavřel smlouvu jen s Ben-hadadem, ale i se všemi Aramejci ... dokonce i s jejich božstvem“ (17)? Následující tvrzení „čímž dal znovu najevo, jakým směrem se jeho vláda ubírá“ je také nedoložené a navíc sporné;

- Proč by měl být rozdíl v tom, jestli nepřítele do rukou krále vydá panovník (podle 2 Kr) či Bůh (podle 2 Par, str.19)?
- Vysvětlete, jak může bible chápat „*období vlády omriovské dynastie jako souboj o zachování svého náboženského postoje*“ (28). Co je „*náboženský postoj*“ bible a jak Omriovci bojují o zachování tohoto postoje?
- Z čeho usuzujete, že „*knihy královské popisují krále Achaba jako velkého despotu, poukazují na jeho hrabivost a nemorální jednání*“ (30)? Tak silné a expresivní sdělení je třeba mít důkladně podložené!
- Co chcete vyjádřit termínem „*pohanství*“ (44.62)? Tento výraz dává smysl v souvislosti s křesťanstvím. V případě starověkých událostí se pro tuto oblast užívá spíše baalismus nebo fénický typ náboženství.
- Jakou máte představu o náboženství starověkého Izraele a z čeho tato představa vychází? Z čeho vychází Vaše zjištění, že se „*řídili desaterem*“? A co by tato formulace měla znamenat? Co je „*tradiční zákon*“ (57)? Co znamená chovat se „*nábožensky mravně*“ (17)?
- Vysvětlete větu „*dalším příkladem může být i Samařská ostraka, která se například rozepisuje ...*“ (55). Proč užíváte podmět v jednotném a přísudek v množném čísle? A o jaká ostraka jde (schází bibliografický údaj)?
- Uprostřed str. 57 je souvětí, v němž spojkami „*sice – ale*“ rozporujete určité tvrzení. Alternativní tvrzení však schází (vloženou větu se spojkou „*protože*“ nelze alternativu považovat). Co tím chcete říci?
- V tomtéž prostředním odstavci (57) je dlouhé závěrečné souvětí. Pokud máte potřebu vyjadřovat své opovržení vůči biblické zprávě (v rozporu s výše uvedenou snahou bibli personifikovat), musíte vysvětlit, co tím sledujete a na čem své tvrzení o omílaném příkladu stavíte. A dále: jak víte, že principu „*Bůh odplácí dobré i zlé*“ Omriovci „*věří*“? Proč náhle přecházíte z množného čísla („*došli ... věří*“) do jednotného („*jeho pohled ... kdyby jednal*“)? Kdo je podmětem těchto sloves? Mluvíte-li o přesvědčení subjektu, jímž je Bůh, pak je třeba tuto interpretaci důkladně doložit.

Po kompilační stránce je bakalářská práce dobře zpracovaná, Je přehledně strukturovaná, struktura je promyšlená, mnohé formulace jsou však nedomyšlené. Po teologické stránce je slabší. Bakalářská práce, která má dobře nakročeno k tomu, aby se stala solidní, je těmito nedostatky zejména jazykového rázu v podstatě zbytečně znehodnocena. Navrhuji proto: a) po přesvědčivém vysvětlení výše uvedených podnětů při obhajobě hodnotit ji známkou v rozmezí 2-3; b) po obhájení práce ji podle výše uvedených podnětů opravit a znovu nahrát do SIS.

V Praze, dne 24.5.2016

Jiří Beneš